Memo

onderwerp	Herinrichting Eilandplein *Fase 1 Vertellen &Verbeelden*	**datum**	28 maart 2024
bestemd voor	College B&W en gemeenteraad Gemeente Duiven	**referentie**	222667_AdB_MEM_0011_v1.0_Stap 1
		projectnummer	222667
ter attentie van			
opgesteld door	Kernteam Eilandplein		
gecontroleerd door			

Aanleiding

Naar aanleiding van het participatieproces “Herinrichting Eilandplein” is afgesproken om na iedere stap een informatienotitie op te stellen om het college van B&W en de gemeenteraad in te lichten over de voortgang. In deze notitie zijn op hoofdlijn de behaalde resultaten van fase 1 ‘Vertellen & Verbeelden’ en fase 2 ‘Puzzelen en Kiezen’ (tot nu toe) opgenomen en is toegevoegd als bijlage 1 het document “Eilandplein De Rode Draad” toegevoegd. In dit document hebben we per thema de opgehaalde informatie gebundeld en de negen rode draden voorzien van sfeerbeelden.

Zoals afgesproken, stellen we vanaf fase 1 Vertellen &Verbeelden een digitale nieuwsbrief op voor geïnteresseerden, die we ook met u zullen delen.

Voorziene stappen

Tijdens de voorbereiding van het project zijn de volgende stappen afgesproken.

0. **Fase 0 Zorgvuldige voorbereiding**
1. **Fase 1 Vertellen & Verbeelden**
2. Fase 2 Puzzelen & Kiezen
3. Fase 3 Ontwerpen & Aanscherpen
4. Fase 4 Detailleren & Verfraaien
5. Fase 5 Uitwerken & Voorbereiden
6. Fase 6 Realiseren & Vieren

PARTICIPATIEPROCES

Aanleiding participatieproces

Gemeente en inwoners ontwerpen samen een groener, gezelliger en gezonder Eilandplein dat huidige en toekomstige gebruikers met plezier kunnen gebruiken. Waar planten, dieren en mensen een plek hebben. Bewoners, ondernemers en bezoekers weten als geen ander hoe zij het plein willen gebruiken en wat hiervoor nodig is.

Hoe verliep het participatieproces?

Er was een duidelijke opdracht voor de gemeente: de fontein moet vernieuwd worden en er moet meer ruimte voor groen en regenwater komen. Ook waren er enkele uitgangspunten, zoals een budget en het fietspad dat over het plein moet blijven lopen. Maar hoe dit allemaal in een ontwerp geplaatst moest worden, stond nog helemaal open. Hiervoor vroeg de gemeente de inwoners om hulp.

Om hun inbreng te kunnen doen voor het project 'herinrichting van het Eilandplein', zijn inwoners op allerlei manieren benaderd: via social media, gemeentewebsite, lokale kranten en huis-aan-huis. Circa 3500 huishoudens in Duiven Zuid ontvingen een brief waarin zij werden uitgenodigd om mee te denken.

Van december 2023 tot 20 januari 2024 dachten inwoners van Duiven Zuid actief mee over de invulling van het schetsvel. De fase Vertellen & Verbeelden, waarin we alle ideeën, wensen en suggesties voor het ontwerp hebben opgehaald, is in januari afgerond. Tijdens fase 2 Puzzelen & Kiezen, in de maanden februari en maart, heeft het projectteam alle opbrengst geordend, in rode draden samengevat en in een eerste schetsontwerp gegoten. Fase 2 Puzzelen & Kiezen is afgerond zodra inwoners gestemd hebben over het eerste schetsontwerp.

Hoe haalden we input op?

Op allerlei manieren ontving het projectteam we de mooiste ideeën.

1. In gesprek tijdens de Ontwerp-Je-Eigen-Plein-Dag
2. Via de online vragenlijst
3. Door wensen te delen via de website
4. Via mail
5. Via social media
6. Via ingetekende plattegronden
7. Tijdens het inloopspreekuur op woensdagochtend
8. Via leerlingen van het Candea College die met de vragenlijst langs de deuren van het Eilandplein gingen
9. Door diepte-interviews met lokale ondernemers en partijen
10. Via de wensenbus van het project 'Blijfwijk'

Ook kwamen er wensen binnen via andere sporen, waarmee het projectteam nauw samenwerkt:

1. Leerlingen van het Candea College maakten maquettes van hun gedroomde plein
2. De 'verhalenhalers' van project Blijfwijk haalden wensen op bij inwoners

Ontwerp-Je-Eigen-Plein-Dag

De Ontwerp-Je-Eigen-Plein-Dag op zaterdag 20 januari in de WijKern was het slotevenement van de ophaalfase. Het was de laatste kans om mee te denken over de complete vernieuwing van het Eilandplein, voordat de ontwerpers van start gaan. Deelnemers van het inloopevenement prikten vlaggetjes, plakten stickers op panelen, gaven voorkeuren aan voor inrichting, stijl, sfeer en kleur, tekenden plattegronden in, stelden vragen, gingen op

safari met een ecoloog over het Eilandplein en dronken koffie. Ontwerpers hielpen om ideeën van bezoekers op een plattegrond te schetsen.

Op basis van de eerder vastgestelde thema's – onderwerpen waar het nieuwe Eilandplein rekening mee moet houden – konden bezoekers hun meningen delen en in gesprek gaan met betrokken ambtenaren, betrokken organisaties (Santé Partners en Proscoop) en landschapsontwerpers.

OPBRENGST

Wat was de opbrengst?

We zijn tevreden met de uitkomsten: van kinderen tot ouderen, iedereen is gehoord. Op allerlei manieren dachten inwoners van Duiven Zuid mee over onderwerpen als schaduw, kleuren, verkeersveiligheid en de fontein. Het leverde vele mooie gesprekken, tekeningen en een goede samenwerking op met de nabijgelegen basisschool, middelbare school, woningcorporaties, VvE en het projectteam van de Blijfwijk.

Verschillende sporen kwamen bij elkaar in dit participatietraject: de inzet van de 'verhalenhalers', de schoolopdrachten van meerdere brugklassen, de bestaande wensen van de vrijwilligers in de WijKern en de behoeften van de buurtbewoners. Een schat aan inzichten werd verzameld waarin duidelijke lijnen te ontdekken waren. Inwoners gaven daarnaast herhaaldelijk aan dat ze de participatieve en open aanpak in dit project erg waardeerden.

Uit andere participatietrajecten weten we dat een eerlijk proces als heel belangrijk wordt gezien door inwoners: als ze het gevoel hebben dat informatie zorgvuldig is opgehaald dan zullen zij eerder met het eindresultaat instemmen, ook al hebben ze zelf niet de behoefte gevoeld om hun inbreng te doen. Het feit dat ze het hadden mogen deelnemen, is voor een groot deel van de mensen al genoeg (WRR, 2023).

Welke methodiek gebruikten we om de opbrengst te ordenen?

Na de ophaalfase kwamen we in de ordeningsfase, oftewel: de fase Puzzelen & Kiezen. Hier hebben we alle binnengekomen bijdragen gelezen en bekeken. Dit deden we op de volgende wijze:

1. Van plattegronden en e-mails, tot vragenlijsten en geplakte stickers; we hebben elke informatiebron verdeeld onder de collega's van het projectteam.
2. Alle suggesties zijn in een Excel-format geordend en gecategoriseerd op de van tevoren bedachte thema's. Ook voegden we subthema's toe, gezien de veelheid aan verzamelde informatie. We hebben vergelijkbare opmerkingen bij elkaar opgeteld om te zien wanneer iets vaker dan 10x voorkwam.
3. We kwamen als team bij elkaar en hebben met elkaar de rode draden uit het overzichtsdocument in Excel gezocht. Op deze manier was elke informatiebron en stem vertegenwoordigd en besloten we gezamenlijk of iets wel of niet een duidelijke rode draad was. Ook pareltjes van ideeën hebben we gezamenlijk vastgesteld.

Wat doen we met alle opgehaalde informatie?

- Vragen of opmerkingen die gericht zijn aan de gemeente of andere organisaties, zullen we doorgeven aan de betreffende instantie. Een deel van de opmerkingen hebben we neergelegd bij de desbetreffende ambtenaren. Ter illustratie: de veelgenoemde suggestie om camera's op te hangen, kan niet zomaar worden ingewilligd. Het Openbaar Ministerie gaat over camera's. We leggen het opgehaalde daarom neer bij de politie en betrokken wijkagent.
- Op dit moment zijn de ontwerpers aan de slag met een schetsontwerp waarin de rode draden terugkomen.

Resultaten per thema.

Bijgevoegde A0-matrix is een overzicht van alle opgehaalde informatie (in totaal meer dan 1000 opmerkingen). Helaas kunnen we niet alle opmerkingen in deze samenvatting verwerken. Daarom hebben we gezocht naar rode draden in alle opbrengst. Een rode draad houdt in dat een idee of wens meer dan 10x voorkwam. Inspirerende ideeën die minder dan 10x voorkwamen, hebben we overigens wel bewaard (de 'pareltjes').

Vinden inwoners hun opmerking niet terug? Dan is het geen rode draad in de antwoorden gebleken. Wanneer een inwoner persoonlijke uitleg wil ontvangen omdat hun idee niet in de lijst staat en dus niet wordt meegenomen in het schetsontwerp, dan kan hij of zij contact opnemen met het projectteam voor een persoonlijke toelichting.

Als aanvulling op de matrix maakten we per thema een korte woordelijke beschrijving van de rode draden (zie hieronder in het rood). Daarnaast hebben we de hoofdlijnen per thema vertaald in een set beelden.

Sfeer

Het is nog niet zo makkelijk om je voor te stellen dat het plein een hele andere uitstraling en sfeer kan krijgen. Sommige bewoners refereerden bij het invullen van de vragenlijst of bij het maken van een schets aan het gevoel van een park of zagen graag het Eiland-thema terugkomen. Maar toen we op de Ontwerp-Je-Eigen-Plein-dag voorbeelden toonden hoe het eruit zou kunnen zien, was de keus wel snel gemaakt. Van de vier mogelijke sferen (en natuurlijk de optie voor een eigen sfeer) waren 'Natuurrijk en ontspannen park' (59%) en 'Eigentijds en dynamisch centrum' (27%) de duidelijke winnaars. Opvallend is dat inwoners aan de ene kant dus een plein wensen met terrassen en reuring, en aan de andere kant juist een park met veel groen en rust.

Qua sfeer willen inwoners een natuurrijk en ontspannen park, met ruimte voor avontuur, spel en gezelligheid. Een plein met een vriendelijke uitstraling.

Groen

Veelvuldig is er gevraagd om meer groen. Dit maakt het plein aantrekkelijker, avontuurlijker, veiliger en goed voor de mentale gezondheid. Tussen het groen wandelen of onder een boom op een bankje zitten, zijn de meest genoemde wensen van Duivenaren.

Meer bomen zijn gewenst omdat ze schaduw geven, wat het zomers veel prettiger maakt om te verblijven op het Eilandplein. De bestaande hoge bomen die nog goed zijn, moeten behouden blijven. Waarom kappen? Vragen inwoners zich af. Omwonenden die uitkijken op het plein willen blijven genieten van hun uitzicht en hopen dat er geen grote boom voor hun raam komt die alles bedekt.

Een plek met veel biodiversiteit, waar planten en lokale diersoorten zich thuis voelen. Meerdere mensen vroegen om bloemen en planten met kleuren. Ook vinden mensen het fijn als in alle seizoenen iets te beleven valt.

Inwoners willen graag meer schaduw, grote en meer bomen en aandacht voor biodiversiteit. Dit betekent: meer soorten planten, dieren en kleur. Daarnaast is het fijn als het plein het hele jaar mooi en groen is.

Fontein

Zo goed als iedereen is het eens: de fontein is een belangrijk element op het Eilandplein. Het werkte verbindend en zorgde voor plezier; inwoners zien de fontein graag terug in vernieuwde vorm, hoewel voor sommige mensen de fontein in zijn huidige vorm een vertrouwd onderdeel is van het plein. Mensen denken echter veel verder dan een 'gewone' fontein. Een stromend watertje dat door een park loopt of spuitertjes zijn erg populair. Als kinderen er maar in of mee kunnen spelen en op ontdekking uit kunnen gaan. Echt een beleving dus. En dat het

een plek is waar je kan gaan zitten en kijken. Veel ondervraagden zien zich al zitten kletsend met een buurvrouw of met een ijsje in de hand.

Duivenaren willen weer een fontein om te spelen en te ontdekken, bijvoorbeeld met spannende spuitertjes en stromend water. Waar je kan zitten en kijken. De nieuwe fontein is een beleving en brengt gezelligheid en geeft een knipoog naar het verleden.

Regenwater

Mensen zijn zich bewust dat het plein goed voorbereid moet zijn op toenemende neerslag en droogte. Hoe kan het regenwater in de toekomst het beste worden vastgehouden? Met wadi's, oftewel lagergelegen plekken met ruig gras en wilde bloemen. Of met modernere plantvakken die wat lager liggen, geven mensen aan.

Breng regenwater en groen bij elkaar. Zorg voor gecombineerde waterberging met natuurlijke vormen.

Toegankelijkheid

Het plein moet voor iedereen toegankelijk zijn. Ouderen met rollators, mensen in een rolstoel en slechtzienden; iedereen moet zich over het plein kunnen verplaatsen.

De meeste mensen die in deze fase van zich lieten horen, komen met de fiets of lopend. Er is een grote wens om goed na te denken over de verkeersstromen. Er zijn knelpunten die gevaarlijk zijn voor spelende kinderen of waar mensen zich van de sokken gereden voelen. Meerdere inwoners suggereren om de loop- en fietsruimten van elkaar te scheiden. Velen wensen dat het fiets- en bromverbod strenger wordt gehandhaafd op het hele plein.

Fietsenstallingen bij de winkels blijven gewenst. Over parkeren voor auto's zijn de meningen ietwat verdeeld: de een wil er meer, de ander minder. Mensen lijken niet bijzonder gehecht aan de parkeerplaats aan de zuidkant van het plein.

De wegbreng- en ophaalmomenten van kinderen rond 't Veer brengen onveilige situaties met zich mee. Auto's domineren het straatbeeld. Kinderen en leerkrachten moeten de straat oversteken om de lokalen onder in de Waddenborgh of de speeltuin te bereiken.

Ook is er veelvuldig gevraagd om betere en mooiere verlichting op het plein, zodat er geen donkere hoekjes zijn die onveilig aanvoelen. De onderdoorgang bij de bakker wordt door veel mensen aangewezen als een plek die verbeterd moet worden.

Het plein moet toegankelijk zijn voor rollators en slechtzienden. Belangrijk is de verkeersveiligheid – vooral rondom de school - en een betere inrichting van verkeersstromen van brom- en fietsverkeer. Zorg voor gescheiden loop- en fietsruimten, betere verlichting en een verbetering van de onderdoorgang bij de bakker.

Gezondheid

De omgeving waarin we wonen en verblijven heeft invloed op onze lichamelijke en mentale gezondheid. Uit de ophaal-fase komt duidelijk naar voren dat inwoners zoeken naar een plek die uitnodigt tot gezonde bezigheden. Dit hoeft niet per se met fitnesapparaten; die er nu staan worden weinig gebruikt. Verreweg de meest uitgevoerde en gewenste activiteiten op het plein, zijn wandelen en fietsen. Gezond leven kan al door een uitdagend park te ontwerpen met paadjes, hoogteverschillen en wat natuurlijke objecten die beweging of avontuur uitlokken. Rustige, groene plekjes waar je lekker kan zitten of samen komt met anderen, helpen mee

aan een positief gevoel van welzijn. Ook aantrekkelijke speeltoestellen en veilige speelplekken voor kinderen zijn zeer gewenst.

Om gezond te blijven, willen inwoners wandelmogelijkheden voor ouderen en avontuur voor kinderen, bijvoorbeeld met een blotevoetenpad of speelgelegenheid voor verschillende leeftijden. Bewegen wordt als belangrijk ervaren, maar ook rust.

Samenleven Nu

Hoewel het zeker niet voor iedereen geldt, is het overduidelijk dat veel bezoekers en omwonenden van het Eilandplein op dit moment in meer of mindere mate overlast en onveiligheid ervaren. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen scholieren van het Candea College die in een tussenuur op het plein verblijven en jongeren die vooral 's avonds ernstigere overlast veroorzaken. Inwoners noemen verschillende soorten overlast, zoals geknal met vuurwerk in de onderdoorgang, drugs dealen, hard optrekken en rondrijden met scooters, mensen naroepen, de weg versperren of gewoon hangen. De oplossingen die inwoners aandragen lopen uiteen van meer toezicht, handhaving, camera's ophangen, wegjagen, samenscholingsverbod, tot een nieuwe hangplek creëren en in dialoog gaan met de betreffende jongeren.

Er zijn maatregelen nodig, omdat inwoners overlast ondervinden van hangjongeren. Zorg voor handhaving en toezicht door de politie. Ook ergeren sommigen zich aan afval op de grond.

Samenleven Straks

Fijn samenleven op het Eilandplein is een belangrijk thema voor bijna iedereen die meepraatte. Er zijn veel verschillende doelgroepen die gebruik maken van de voorzieningen en ruimte op het plein. Basisschoolleerlingen, middelbare scholieren, ouderen en winkelend publiek; iedereen wil en mag zich thuis voelen. Boodschappen, leuke winkels, gezellige horecagelegenheden en terrasjes mogen volgens de meesten niet ontbreken. Lekker samenkomen of chillen met vrienden en familie op het terras of in het park, daar hebben Duivenaren duidelijk behoefte aan. Ook een leuke speelplek voor verschillende leeftijden wordt gezien als een plek waar mensen samenkomen. Meermalen wordt ook een terras bij de WijKern benoemd, even als (kleinschalige en flexibele) evenementen als marktjes, braderieën, verhuur van foodtrucks of stands en muziek.

De meeste mensen komen om te winkelen en zoeken naar leuke winkels, horecagelegenheden en terrassen. Mensen ontmoeten elkaar door te zitten en chillen op het gras of op bankjes, met sport en spel en tijdens kleinschalige evenementen. Graag de WijKern beter betrekken bij het geheel.

Bebouwing

De meeste ondervraagden geven aan dat ze graag zien dat de gevels mooier worden en dat de kleur van de gevel (aqua) meer van deze tijd wordt. Omdat de bebouwing een grote invloed heeft op het uiterlijk van het hele plein, vinden veel mensen het belangrijk dat er een aanzicht komt met minder bakstenen en meer groen. Denk aan verticale groenstroken, groene daken of verticale moswanden. Ook noemen meerdere inwoners het belang van zonnepanelen op de daken rond het Eilandplein.

Maak de gevels en daken mooier, moderner en groener. Verander de gevels van kleur, gebruik minder steen en zet zonnepanelen op de daken.

PROCES

In de maanden december en januari heeft de gemeente Duiven ideeën en wensen bij de inwoners opgehaald. Deze informatie is op twaalf verschillende manieren bij het projectteam binnen gekomen. Uit al deze opbrengst filterden we - na ordening en categorisering - in de maanden februari en maart negen rode draden, één rode draad per thema. Deze rode draden hebben we vertaald in teksten (zie hierboven) en in sfeerbeelden en matrix (zie bijlage).

Parallel aan dit participatieproces gingen Verhalenhalers van het project Blijfwijk ook in gesprek met inwoners over de toekomst van hun wijk. De medewerkers van dit project maakten een visuele samenvatting van al deze gesprekken. De strekking van deze visualisatie komt sterk overeen met de opbrengst van project Eilandplein.

Alle opbrengst samen is door de 'trechter' gegaan en door Odin samengebracht in één ontwerp. Dit ontwerp houdt rekening met alle kaders van de gemeente en bevat alle belangrijke rode draden.

Waar kunnen inwoners straks over meepraten?

De uitkomsten uit het participatieproces zijn zo duidelijk, dat het projectteam tot de conclusie is gekomen dat er geen twee totaal verschillende varianten gemaakt kunnen en hoeven te worden. Er komen hele duidelijke hoofdlijnen uit alle opbrengst die allemaal naar eenzelfde ontwerp-concept wijzen. Binnen dit hoofdontwerp zijn echter nog wel allerlei variaties mogelijk, waar we de inbreng van inwoners voor nodig hebben. Het hart en het middengebied van het plein, de invulling en de functies van de verschillende plekken op het plein kunnen allemaal nog variëren.

En hierna?

Maar hier stopt het natuurlijk niet. Ook in volgende fasen kunnen inwoners blijven meedenken: zo zullen er verschillende varianten binnen het schetsontwerp worden gepresenteerd, waaruit Duivenaren hun favorieten kunnen kiezen. We vragen inwoners binnenkort om te stemmen tussen de verschillende variaties. Later kunnen zij deelnemen aan werkgroepen om het schetsontwerp verder te concretiseren.

Behaalde resultaten

Ten aanzien van de voortgang en samenwerking hebben we de volgende resultaten behaald:

- Project Eilandplein trekt samen op met de Blijfwijk
- Er is rijke informatie opgehaald bij inwoners en betrokkenen
- De informatie is gebundeld per thema
- De informatie is verwerkt tot een rode draad per thema
- Bij de rode draad zijn sfeerbeelden gezocht ter inspiratie voor het schetsontwerp (zie bijlage)

Planning fase 3 Ontwerpen & Aanscherpen

We zitten in fase 2 Puzzelen en Kiezen. Voor ons begint Fase 3 'Ontwerpen & Aanscherpen' nadat inwoners hebben gestemd over de variaties binnen het eerste schetsontwerp. Fase 3 staat gepland voor juli 2024.

1 Bijlagen

- Bijlage 1) Matrix Eilandplein Rode Draad
- Bijlage 2) Sfeerbeelden Rode Draden

2 PARTICIPATIEPROCES

Aanleiding participatieproces

Gemeente en inwoners ontwerpen samen een groener, gezelliger en gezonder Eilandplein dat huidige en toekomstige gebruikers met plezier kunnen gebruiken. Waar planten, dieren en mensen een plek hebben. Bewoners, ondernemers en bezoekers weten als geen ander hoe zij het plein willen gebruiken en wat hiervoor nodig is.

Hoe verliep het participatieproces?

Er was een duidelijke opdracht voor de gemeente: de fontein moet vernieuwd worden en er moet meer ruimte voor groen en regenwater komen. Ook waren er enkele uitgangspunten, zoals een budget en het fietspad dat over het plein moet blijven lopen. Maar hoe dit allemaal in een ontwerp geplaatst moest worden, stond nog helemaal open. Hiervoor vroeg de gemeente de inwoners om hulp.

Om hun inbreng te kunnen doen voor het project 'herinrichting van het Eilandplein', zijn inwoners op allerlei manieren benaderd: via social media, gemeentewebsite, lokale kranten en huis-aan-huis. Circa 3500 huishoudens in Duiven Zuid ontvingen een brief waarin zij werden uitgenodigd om mee te denken.

Van december 2023 tot 20 januari 2024 dachten inwoners van Duiven Zuid actief mee over de invulling van het schetsvel. De fase Vertellen & Verbeelden, waarin we alle ideeën, wensen en suggesties voor het ontwerp hebben opgehaald, is in januari afgerond. Tijdens fase 2 Puzzelen & Kiezen, in de maanden februari en maart, heeft het projectteam alle opbrengst geordend, in rode draden samengevat en in een eerste schetsontwerp gegoten. Fase 2 Puzzelen & Kiezen is afgerond zodra inwoners gestemd hebben over het eerste schetsontwerp.

Hoe haalden we input op?

Op allerlei manieren ontving het projectteam we de mooiste ideeën.

11. In gesprek tijdens de Ontwerp-Je-Eigen-Plein-Dag
12. Via de online vragenlijst
13. Door wensen te delen via de website
14. Via mail
15. Via social media
16. Via ingetekende plattegronden
17. Tijdens het inloopspreekuur op woensdagochtend
18. Via leerlingen van het Candea College die met de vragenlijst langs de deuren van het Eilandplein gingen
19. Door diepte-interviews met lokale ondernemers en partijen
20. Via de wensenbus van het project 'Blijfwijk'

Ook kwamen er wensen binnen via andere sporen, waarmee het projectteam nauw samenwerkt:

3. Leerlingen van het Candea College maakten maquettes van hun gedroomde plein
4. De 'verhalenhalers' van project Blijfwijk haalden wensen op bij inwoners

<u>Ontwerp-Je-Eigen-Plein-Dag</u>

De Ontwerp-Je-Eigen-Plein-Dag op zaterdag 20 januari in de WijKern was het slotevenement van de ophaalfase. Het was de laatste kans om mee te denken over de complete vernieuwing van het Eilandplein, voordat de ontwerpers van start gaan. Deelnemers van het inloopevenement prikten vlaggetjes, plakten stickers op panelen, gaven voorkeuren aan voor inrichting, stijl, sfeer en kleur, tekenden plattegronden in, stelden vragen, gingen op

safari met een ecoloog over het Eilandplein en dronken koffie. Ontwerpers hielpen om ideeën van bezoekers op een plattegrond te schetsen.

Op basis van de eerder vastgestelde thema's – onderwerpen waar het nieuwe Eilandplein rekening mee moet houden – konden bezoekers hun meningen delen en in gesprek gaan met betrokken ambtenaren, betrokken organisaties (Santé Partners en Proscoop) en landschapsontwerpers.

OPBRENGST

Wat was de opbrengst?

We zijn tevreden met de uitkomsten: van kinderen tot ouderen, iedereen is gehoord. Op allerlei manieren dachten inwoners van Duiven Zuid mee over onderwerpen als schaduw, kleuren, verkeersveiligheid en de fontein. Het leverde vele mooie gesprekken, tekeningen en een goede samenwerking op met de nabijgelegen basisschool, middelbare school, woningcorporaties, VvE en het projectteam van de Blijfwijk.

Verschillende sporen kwamen bij elkaar in dit participatietraject: de inzet van de 'verhalenhalers', de schoolopdrachten van meerdere brugklassen, de bestaande wensen van de vrijwilligers in de WijKern en de behoeften van de buurtbewoners. Een schat aan inzichten werd verzameld waarin duidelijke lijnen te ontdekken waren. Inwoners gaven daarnaast herhaaldelijk aan dat ze de participatieve en open aanpak in dit project erg waardeerden.

Uit andere participatietrajecten weten we dat een eerlijk proces als heel belangrijk wordt gezien door inwoners: als ze het gevoel hebben dat informatie zorgvuldig is opgehaald dan zullen zij eerder met het eindresultaat instemmen, ook al hebben ze zelf niet de behoefte gevoeld om hun inbreng te doen. Het feit dat ze het hadden mogen deelnemen, is voor een groot deel van de mensen al genoeg (WRR, 2023).

Welke methodiek gebruikten we om de opbrengst te ordenen?

Na de ophaalfase kwamen we in de ordeningsfase, oftewel: de fase Puzzelen & Kiezen. Hier hebben we alle binnengekomen bijdragen gelezen en bekeken. Dit deden we op de volgende wijze:

4. Van plattegronden en e-mails, tot vragenlijsten en geplakte stickers; we hebben elke informatiebron verdeeld onder de collega's van het projectteam.
5. Alle suggesties zijn in een Excel-format geordend en gecategoriseerd op de van tevoren bedachte thema's. Ook voegden we subthema's toe, gezien de veelheid aan verzamelde informatie. We hebben vergelijkbare opmerkingen bij elkaar opgeteld om te zien wanneer iets vaker dan 10x voorkwam.
6. We kwamen als team bij elkaar en hebben met elkaar de rode draden uit het overzichtsdocument in Excel gezocht. Op deze manier was elke informatiebron en stem vertegenwoordigd en besloten we gezamenlijk of iets wel of niet een duidelijke rode draad was. Ook pareltjes van ideeën hebben we gezamenlijk vastgesteld.

Wat doen we met alle opgehaalde informatie?

- Vragen of opmerkingen die gericht zijn aan de gemeente of andere organisaties, zullen we doorgeven aan de betreffende instantie. Een deel van de opmerkingen hebben we neergelegd bij de desbetreffende ambtenaren. Ter illustratie: de veelgenoemde suggestie om camera's op te hangen, kan niet zomaar worden ingewilligd. Het Openbaar Ministerie gaat over camera's. We leggen het opgehaalde daarom neer bij de politie en betrokken wijkagent.
- Op dit moment zijn de ontwerpers aan de slag met een schetsontwerp waarin de rode draden terugkomen.

Resultaten per thema.

Bijgevoegde A0-matrix is een overzicht van alle opgehaalde informatie (in totaal meer dan 1000 opmerkingen). Helaas kunnen we niet alle opmerkingen in deze samenvatting verwerken. Daarom hebben we gezocht naar rode draden in alle opbrengst. Een rode draad houdt in dat een idee of wens meer dan 10x voorkwam. Inspirerende ideeën die minder dan 10x voorkwamen, hebben we overigens wel bewaard (de 'pareltjes').

Vinden inwoners hun opmerking niet terug? Dan is het geen rode draad in de antwoorden gebleken. Wanneer een inwoner persoonlijke uitleg wil ontvangen omdat hun idee niet in de lijst staat en dus niet wordt meegenomen in het schetsontwerp, dan kan hij of zij contact opnemen met het projectteam voor een persoonlijke toelichting.

Als aanvulling op de matrix maakten we per thema een korte woordelijke beschrijving van de rode draden (zie hieronder in het rood). Daarnaast hebben we de hoofdlijnen per thema vertaald in een set beelden.

Sfeer

Het is nog niet zo makkelijk om je voor te stellen dat het plein een hele andere uitstraling en sfeer kan krijgen. Sommige bewoners refereerden bij het invullen van de vragenlijst of bij het maken van een schets aan het gevoel van een park of zagen graag het Eiland-thema terugkomen. Maar toen we op de Ontwerp-Je-Eigen-Plein-dag voorbeelden toonden hoe het eruit zou kunnen zien, was de keus wel snel gemaakt. Van de vier mogelijke sferen (en natuurlijk de optie voor een eigen sfeer) waren 'Natuurrijk en ontspannen park' (59%) en 'Eigentijds en dynamisch centrum' (27%) de duidelijke winnaars. Opvallend is dat inwoners aan de ene kant dus een plein wensen met terrassen en reuring, en aan de andere kant juist een park met veel groen en rust.

Qua sfeer willen inwoners een natuurrijk en ontspannen park, met ruimte voor avontuur, spel en gezelligheid. Een plein met een vriendelijke uitstraling.

Groen

Veelvuldig is er gevraagd om meer groen. Dit maakt het plein aantrekkelijker, avontuurlijker, veiliger en goed voor de mentale gezondheid. Tussen het groen wandelen of onder een boom op een bankje zitten, zijn de meest genoemde wensen van Duivenaren.

Meer bomen zijn gewenst omdat ze schaduw geven, wat het zomers veel prettiger maakt om te verblijven op het Eilandplein. De bestaande hoge bomen die nog goed zijn, moeten behouden blijven. Waarom kappen? Vragen inwoners zich af. Omwonenden die uitkijken op het plein willen blijven genieten van hun uitzicht en hopen dat er geen grote boom voor hun raam komt die alles bedekt.

Een plek met veel biodiversiteit, waar planten en lokale diersoorten zich thuis voelen. Meerdere mensen vroegen om bloemen en planten met kleuren. Ook vinden mensen het fijn als in alle seizoenen iets te beleven valt.

Inwoners willen graag meer schaduw, grote en meer bomen en aandacht voor biodiversiteit. Dit betekent: meer soorten planten, dieren en kleur. Daarnaast is het fijn als het plein het hele jaar mooi en groen is.

Fontein

Zo goed als iedereen is het eens: de fontein is een belangrijk element op het Eilandplein. Het werkte verbindend en zorgde voor plezier; inwoners zien de fontein graag terug in vernieuwde vorm, hoewel voor sommige mensen de fontein in zijn huidige vorm een vertrouwd onderdeel is van het plein. Mensen denken echter veel verder dan

een ‘gewone’ fontein. Een stromend watertje dat door een park loopt of spuitertjes zijn erg populair. Als kinderen er maar in of mee kunnen spelen en op ontdekking uit kunnen gaan. Echt een beleving dus. En dat het een plek is waar je kan gaan zitten en kijken. Veel ondervraagden zien zich al zitten kletsend met een buurvrouw of met een ijsje in de hand.

Duivenaren willen weer een fontein om te spelen en te ontdekken, bijvoorbeeld met spannende spuitertjes en stromend water. Waar je kan zitten en kijken. De nieuwe fontein is een beleving en brengt gezelligheid en geeft een knipoog naar het verleden.

Regenwater

Mensen zijn zich bewust dat het plein goed voorbereid moet zijn op toenemende neerslag en droogte. Hoe kan het regenwater in de toekomst het beste worden vastgehouden? Met wadi’s, oftewel lagergelegen plekken met ruig gras en wilde bloemen. Of met modernere plantvakken die wat lager liggen, geven mensen aan.

Breng regenwater en groen bij elkaar. Zorg voor gecombineerde waterberging met natuurlijke vormen.

Toegankelijkheid

Het plein moet voor iedereen toegankelijk zijn. Ouderen met rollators, mensen in een rolstoel en slechtzienden; iedereen moet zich over het plein kunnen verplaatsen.

De meeste mensen die in deze fase van zich lieten horen, komen met de fiets of lopend. Er is een grote wens om goed na te denken over de verkeersstromen. Er zijn knelpunten die gevaarlijk zijn voor spelende kinderen of waar mensen zich van de sokken gereden voelen. Meerdere inwoners suggereren om de loop- en fietsruimten van elkaar te scheiden. Velen wensen dat het fiets- en bromverbod strenger wordt gehandhaafd op het hele plein.

Fietsenstallingen bij de winkels blijven gewenst. Over parkeren voor auto’s zijn de meningen ietwat verdeeld: de een wil er meer, de ander minder. Mensen lijken niet bijzonder gehecht aan de parkeerplaats aan de zuidkant van het plein.

De wegbreng- en ophaalmomenten van kinderen rond ‘t Veer brengen onveilige situaties met zich mee. Auto’s domineren het straatbeeld. Kinderen en leerkrachten moeten de straat oversteken om de lokalen onder in de Waddenborgh of de speeltuin te bereiken.

Ook is er veelvuldig gevraagd om betere en mooiere verlichting op het plein, zodat er geen donkere hoekjes zijn die onveilig aanvoelen. De onderdoorgang bij de bakker wordt door veel mensen aangewezen als een plek die verbeterd moet worden.

Het plein moet toegankelijk zijn voor rollators en slechtzienden. Belangrijk is de verkeersveiligheid – vooral rondom de school - en een betere inrichting van verkeersstromen van brom- en fietsverkeer. Zorg voor gescheiden loop- en fietsruimten, betere verlichting en een verbetering van de onderdoorgang bij de bakker.

Gezondheid

De omgeving waarin we wonen en verblijven heeft invloed op onze lichamelijke en mentale gezondheid. Uit de ophaal-fase komt duidelijk naar voren dat inwoners zoeken naar een plek die uitnodigt tot gezonde bezigheden. Dit hoeft niet per se met fitnesapparaten; die er nu staan worden weinig gebruikt. Verreweg de meest uitgevoerde en gewenste activiteiten op het plein, zijn wandelen en fietsen. Gezond leven kan al door een uitdagend park te ontwerpen met paadjes, hoogteverschillen en wat natuurlijke objecten die beweging of

avontuur uitlokken. Rustige, groene plekjes waar je lekker kan zitten of samen komt met anderen, helpen mee aan een positief gevoel van welzijn. Ook aantrekkelijke speeltoestellen en veilige speelplekken voor kinderen zijn zeer gewenst.

Om gezond te blijven, willen inwoners wandelmogelijkheden voor ouderen en avontuur voor kinderen, bijvoorbeeld met een blotevoetenpad of speelgelegenheid voor verschillende leeftijden. Bewegen wordt als belangrijk ervaren, maar ook rust.

Samenleven Nu

Hoewel het zeker niet voor iedereen geldt, is het overduidelijk dat veel bezoekers en omwonenden van het Eilandplein op dit moment in meer of mindere mate overlast en onveiligheid ervaren. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen scholieren van het Candea College die in een tussenuur op het plein verblijven en jongeren die vooral 's avonds ernstigere overlast veroorzaken. Inwoners noemen verschillende soorten overlast, zoals geknal met vuurwerk in de onderdoorgang, drugs dealen, hard optrekken en rondrijden met scooters, mensen naroepen, de weg versperren of gewoon hangen. De oplossingen die inwoners aandragen lopen uiteen van meer toezicht, handhaving, camera's ophangen, wegjagen, samenscholingsverbod, tot een nieuwe hangplek creëren en in dialoog gaan met de betreffende jongeren.

Er zijn maatregelen nodig, omdat inwoners overlast ondervinden van hangjongeren. Zorg voor handhaving en toezicht door de politie. Ook ergeren sommigen zich aan afval op de grond.

Samenleven Straks

Fijn samenleven op het Eilandplein is een belangrijk thema voor bijna iedereen die meepraatte. Er zijn veel verschillende doelgroepen die gebruik maken van de voorzieningen en ruimte op het plein. Basisschoolleerlingen, middelbare scholieren, ouderen en winkelend publiek; iedereen wil en mag zich thuis voelen. Boodschappen, leuke winkels, gezellige horecagelegenheden en terrasjes mogen volgens de meesten niet ontbreken. Lekker samenkomen of chillen met vrienden en familie op het terras of in het park, daar hebben Duivenaren duidelijk behoefte aan. Ook een leuke speelplek voor verschillende leeftijden wordt gezien als een plek waar mensen samenkomen. Meermalen wordt ook een terras bij de WijKern benoemd, even als (kleinschalige en flexibele) evenementen als marktjes, braderieën, verhuur van foodtrucks of stands en muziek.

De meeste mensen komen om te winkelen en zoeken naar leuke winkels, horecagelegenheden en terrassen. Mensen ontmoeten elkaar door te zitten en chillen op het gras of op bankjes, met sport en spel en tijdens kleinschalige evenementen. Graag de WijKern beter betrekken bij het geheel.

Bebouwing

De meeste ondervraagden geven aan dat ze graag zien dat de gevels mooier worden en dat de kleur van de gevel (aqua) meer van deze tijd wordt. Omdat de bebouwing een grote invloed heeft op het uiterlijk van het hele plein, vinden veel mensen het belangrijk dat er een aanzicht komt met minder bakstenen en meer groen. Denk aan verticale groenstroken, groene daken of verticale moswanden. Ook noemen meerdere inwoners het belang van zonnepanelen op de daken rond het Eilandplein.

Maak de gevels en daken mooier, moderner en groener. Verander de gevels van kleur, gebruik minder steen en zet zonnepanelen op de daken.

PROCES

In de maanden december en januari heeft de gemeente Duiven ideeën en wensen bij de inwoners opgehaald. Deze informatie is op twaalf verschillende manieren bij het projectteam binnen gekomen. Uit al deze opbrengst filterden we - na ordening en categorisering - in de maanden februari en maart negen rode draden, één rode draad per thema. Deze rode draden hebben we vertaald in teksten (zie hierboven) en in sfeerbeelden (zie bijlage).

Parallel aan dit participatieproces gingen Verhalenhalers van het project Blijfwijk ook in gesprek met inwoners over de toekomst van hun wijk. De medewerkers van dit project maakten een visuele samenvatting van al deze gesprekken. De strekking van deze visualisatie komt sterk overeen met de opbrengst van project Eilandplein.

Alle opbrengst samen is door de 'trechter' gegaan en door Odin samengebracht in één ontwerp. Dit ontwerp houdt rekening met alle kaders van de gemeente en bevat alle belangrijke rode draden.

Waar kunnen inwoners straks over meepraten?

De uitkomsten uit het participatieproces zijn zo duidelijk, dat het projectteam tot de conclusie is gekomen dat er geen twee totaal verschillende varianten gemaakt kunnen en hoeven te worden. Er komen hele duidelijke hoofdlijnen uit alle opbrengst die allemaal naar eenzelfde ontwerp-concept wijzen. Binnen dit hoofdontwerp zijn echter nog wel allerlei variaties mogelijk, waar we de inbreng van inwoners voor nodig hebben. Het hart en het middengebied van het plein, de invulling en de functies van de verschillende plekken op het plein kunnen allemaal nog variëren.

En hierna?

Maar hier stopt het natuurlijk niet. Ook in volgende fasen kunnen inwoners blijven meedenken: zo zullen er verschillende varianten binnen het schetsontwerp worden gepresenteerd, waaruit Duivenaren hun favorieten kunnen kiezen. We vragen inwoners binnenkort om te stemmen tussen de verschillende variaties. Later kunnen zij deelnemen aan werkgroepen om het schetsontwerp verder te concretiseren.

Behaalde resultaten

Ten aanzien van de voortgang en samenwerking hebben we de volgende resultaten behaald:

- Project Eilandplein trekt samen op met de Blijfwijk
- Er is rijke informatie opgehaald bij inwoners en betrokkenen
- De informatie is gebundeld per thema
- De informatie is verwerkt tot een rode draad per thema
- Bij de rode draad zijn sfeerbeelden gezocht ter inspiratie voor het schetsontwerp (zie bijlage)

Planning fase 3 Ontwerpen & Aanscherpen

We zitten in fase 2 Puzzelen en Kiezen. Voor ons begint Fase 3 'Ontwerpen & Aanscherpen' nadat inwoners hebben gestemd over de variaties binnen het eerste schetsontwerp. Fase 3 staat gepland voor juli 2024.

3 Bijlagen

- Bijlage 1) Matrix Eilandplein Rode Draad
- Bijlage 2) Sfeerbeelden Rode Draden